

Vides del mapamundi

Dues persones compromeses amb la cooperació internacional reflexionen sobre els reptes d'aquesta tasca

JORDI BARÓ
Tarragona

Des que era jove vaig tenir la percepció que hi havia moltes causes injustes al món i que no podia quedar-me assegut", relata Joan Fuster, la cara més visible de URV Solidària.

–Qualsevol que ho vulgui pot fer alguna cosa pels altres. A mi em mouen les necessitats de la societat d'on provinc. En arribar aquí, vaig prendre consciència de les diferències però alhora vaig veure la llum per ajudar –afegeix Vikas Kumar, fundador de l'ONG Associació Prabhat, que treballa des de Tarragona pel seu poble de l'Índia–.

Per camins diferents, fins a cert punt inversos, els dos professionals han acabat abocats a la cooperació al desenvolupament. Al geògraf Joan Fuster, el desig d'un món més just i solidari el va anar apartant de l'empresa privada i vinculant a organitzacions com Amnistia Internacional i el Setem. Fa més d'una dècada que treballa al centre on es coordinen les acci-

Els dos aporten raons per mantenir els esforços de cooperació en un context de crisi

ons que promou la universitat pel tercer món, i també acumula l'experiència d'haver col·laborat en projectes humanitaris al Brasil, Burkina Faso o l'Índia.

A l'investigador Vikas Kumar, el van portar a Tarragona els estudis de doctorat i poc temps després d'arribar va trobar en la Rovira i Virgili el suport per engegar projectes a Poj, la localitat de la vall del Ganges on va néixer i on ja s'hi ha construït una escola i s'hi han solucionat problemes de clavegueram. Per norma general, la crisi ha reduït les aportacions públiques a l'ajuda internacional, però no fa desistir als qui hi creuen.

–Porto la meua gent a l'ànima. Mai no seré feliç si ells no ho són. Qui els ajudarà? Si he tingut l'oportunitat de sortir de l'Índia, he de ser jo qui faci el primer pas –comenta Kumar, l'únic jove que ha marxat del país en el radi d'una desena de pobles a Bihar, una zona bressol del budisme–.

La seva ONG i la URV han aconseguit que un voluntari sigui ara a Posh treballant per posar les bases del turisme sostenible a la zona, s'estudia la possibilitat de potabilitzar un llac i

s'està dissenyant una bossa ecològica que produiria una cooperativa de dones a l'Índia i es distribuïria a Tarragona.

–A la nostra societat s'està estenent un missatge molt perillós, que contraposa els pobres d'aquí amb els d'allà. És un error i és injust. Per una raó ètica, de deute moral amb els països del tercer món, la cooperació ha d'existir. Tot i la crisi, la nostra renda és cinquanta vegades superior a la d'un país del Sahel. Els necessitats d'aquí tenen institucions que haurien d'ajudar-los. Pels d'allà, ningú no sortirà al pas de la seva desgràcia, raona Fuster.

–Les dues ajudes no han d'estar en conflicte. La cooperació no ha d'ignorar les necessitats

Units a les ONG

JOAN FUSTER

Geògraf, va començar la carrera professional en empreses dels sectors de la informàtica i el petroli, però de mica en mica va derivar cap a l'àmbit de les oenagés. Forma part de la URV Solidària des de l'inici, i n'és el tècnic responsable. És consultor de desenvolupament sostenible de la UOC.

VIKAS KUMAR

Nascut a Poj, un poble del nord-est de l'Índia, Kumar va arribar a Tarragona el 2003 per fer el doctorat a la URV, des d'on va crear la seva oenagés, Associació Prabhat. Ha tornat aquest any com a investigador de la mateixa universitat en qüestions d'informàtica i medi ambient, després de passar una etapa a la Universitat de Sheffield, al Regne Unit.

locals. Estem connectats en un món global. Em fa por, això sí, que en el context actual es matin projectes gestats durant molt de temps –apunta Kumar–.

–Hi ha centenars de cooerants molt preparats que són el millor de la nostra societat. No els podem abandonar perquè són el fruit de molts anys d'esforç –afegeix Fuster–.

–Estan construint la imatge del país i els governs és molt important que ho valorin –rebla Kumar–.

La conversa amb Fuster i Kumar transcorre entre dos mons. Els seus pensaments transiten pel camí de la desigualtat. Són alhora aquí i allà. Igual com els tres rellotges que pengen a la seu de la URV Solidària, amb l'hora de l'Equador, Nicaragua i l'Índia. En el temps que dura el diàleg, adverteixen que hauran mort 3.000 persones de gana al món però també es feliciten que la sensibilitat per la cooperació vagi a l'alça.

–Veiem com augmenten els voluntaris que volen participar. No hi ha projectes per a tots. Tota l'ajuda és ben rebuda, però el cooerant ha d'estar pre-

VICENÇ LLURBA

Viure bé o millor?

JOAN FUSTER: Com a occidentals, estem acostumats a treballar en projectes posant sempre dates de finalització. M'apassiona, en canvi, que per tu puguin durar més enllà de la pròpia vida.

VIKAS KUMAR: Això ho explica la cultura i la filosofia que has viscut. La meua ha estat l'hinduisme i percebem el temps del canvi d'una manera diferent. Pensem que si un fa fins a un cert punt, els seus fills ho podran portar més enllà.

J.F.: Encara que el que has planejat finalitzi quan tu no existeixis, és correcte si produeix la felicitat del teu poble. Això és molt difícil d'entendre amb els paràmetres d'Occident.

V.K.: Sí, aquí també s'havia pensat d'aquesta manera. En molts aspectes de les cultures antigues s'observa que entenien el canvi com una cosa molt més profunda. Potser han estat l'economia o la modernitat, que ha arribat molt ràpid, les responsables d'aquest canvi de filosofia.

J.F.: En la cooperació s'està instal·lant afortunadament el concepte de viure bé, que lliga amb això que dius. Es contraposa a viure millor, que és el que aplicàvem fins ara. Significa buscar una societat sostenible, del bé comú, que sàpiga valorar el que té en el seu entorn. Aquest canvi dona la idea que ens anem aproximant.

parat. I detectem moltes ganes de formació, encara que sigui cara. La cooperació ha treballat en circumstàncies més precàries que les actuals, és un món auster de per si –comenta Fuster, que des de la URV Solidària té la perspectiva que el sector de les ONG gaudeix de bona salut a Tarragona–.

I en un moment de redefinició de valors, què mou a cooerar? Per Fuster, hi ha d'haver una vocació però també té a veure amb si la persona està prou ben informada com per descobrir injustícies que l'incomodin. Per Kumar, és clau la motivació de poder conèixer in situ el país amb el qual es col·labora.●